

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **TV CZ s.r.o.**, se sídlem Krakovská 583/9, Praha 1, zast. Mgr. Davidem Novákem, advokátem se sídlem Vyšehradská 320/49, Praha 2, proti žalované: **Rada pro rozhlasové a televizní vysílání**, se sídlem Škrétova 44/6, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 3. 2015, č. j. RRTV/1465/2015-RUD, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2015, č. j. 3 A 45/2015 – 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované specifikovanému v záhlaví. Napadeným správním rozhodnutím žalovaná uložila stěžovatelce dle § 60 odst. 1 písm. l) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění účinném v posuzované době (dále jen „zákon o vysílání“), pokutu ve výši 300 000 Kč za porušení § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání, kterého se měla dopustit odvysíláním teleshoppingového bloku EZO.TV dne 9. 11. 2014 od 12.00 hodin na programu ACTIVE TV, který měl předkládat tvrzení o zdravotním stavu volajících jako fakta, čímž podporoval chování ohrožující zdraví, přičemž někteří diváci si zjištění a rady protagonistky mohli vyložit jako náhradu lékařské péče a zanedbat tak prevenci a léčbu třeba i závažných onemocnění.

[2] Stěžovatelka podala proti rozhodnutí žalované žalobu, v níž namítala, že vůbec není provozovatelem teleshoppingového pořadu EZO.TV, pouze poskytuje vysílací prostor; dále že obsah pořadu nepodporuje chování ohrožující zdraví; a brojila i proti výši uložené pokuty.

[3] Městský soud se v otázce odpovědnosti provozovatele vysílání shodl s žalovanou a uvedl, že správně zahájila a vedla sankční řízení se stěžovatelkou jako se subjektem odpovědným za zařazení daného pořadu do televizního vysílání programu ACTIVE TV. Námitka, že stěžovatelka není provozovatelem posuzovaného teleshoppingového pořadu, nýbrž pouze poskytuje vysílací prostor, je irelevantní, stejně jako rozbor odpovědnosti zpracovatele či zadavatele vyvozený z ustanovení zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o reklamě“). Provozovatel vysílání se nemůže zbavit objektivní odpovědnosti vyplývající z § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání. Je tedy plně na něm, aby nezařazoval do vysílání obchodní sdělení, která podporují chování ohrožující zdraví.

[4] Ke druhé žalobní námitce soud ověřil, že moderátorka sděluje konkrétní údaje (fakta) o zdravotním stavu volajících diváků, k nimž přiřazuje diagnózu a následně určuje prostředek k léčbě zdravotních problémů, jednak kúru od společnosti Naděje a jednak pronáší „modlitbu“. Žalovaná dovodila, že odvysíláním pořadu stěžovatelka podporovala chování ohrožující zdraví, neboť někteří diváci si zjištění a rady mohli vyložit jako náhradu lékařské péče a zanedbat tak prevenci či léčbu i závažných onemocnění. Soud se s uvedeným hodnocením ztotožnil. Obrana vystavěná na rozumu a opatrnosti průměrného člověka je taktéž nedůvodná, jelikož celkové zpracování i vyznění pořadu směřuje k podání informace, že i když jde o závažná onemocnění, lze je léčit kúrou od společnosti Naděje a pronesením „modlitby“.

[5] K námitkám, že nebylo prokázáno, že by se na základě pořadu volající přestal starat o svůj zdravotní stav, a že v pořadu není tvrzeno, že by volající měli zanedbávat lékařskou péči či snad že by je měl pořad vyléčit, soud uvedl, že protagonistka pořadu kúru od společnosti Naděje prezentuje jako léčebný prostředek, který je adekvátní diagnóze, kterou sama stanovila. Určení prostředku léčby je způsobilé vyvolat dojem, že lékařská péče je již nadbytečnou, což vyvolává riziko jejího zanedbání. Soud shledal správnou i úvahu, že posuzovaný správní delikt je deliktem tzv. ohrožovacím, tedy postačí i vyvolání nebezpečí ohrožení zdraví, vznik skutečného následku není k naplnění skutkové podstaty deliktu nutný.

[6] Poukaz na podobnost s jinými prvky používanými v alternativní medicíně např. s homeopatiky, jejichž účinnost je dle stěžovatelky rovněž sporná, nebyl dle soudu na místě. Sankce byla uložena za naplnění konkrétní skutkové podstaty správního deliktu a povinností správního orgánu bylo zjistit a posoudit konkrétní okolnosti daného porušení § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání, nikoli posuzovat účinnost jiných prostředků používaných v alternativní medicíně.

[7] Rovněž námitky ve třetím žalobním bodu neshledal soud důvodnými. Z § 60 odst. 1 zákona o vysílání vyplývá, že rozpětí, v němž žalovaná mohla uložit pokutu za posuzovaný správní delikt, činí 5 000 Kč až 2 500 000 Kč. Výši pokuty žalovaná stanovila částkou 300 000 Kč, tj. ve výši 12 % maximální možné částky. Soud dospěl k závěru, že žalovaná stanovila pokutu zcela odpovídající jednotlivým posuzovaným kritériím. Zohlednila při tom nejen tzv. přitěžující okolnosti spáchaného deliktu (vysokou závažnost), ale i tzv. polehčující okolnosti (vysílání s nízkou mírou sledovanosti a nedominantní postavení na komerčním trhu).

[8] K námitce, že uložená pokuta ve výši 300 000 Kč je pro stěžovatelku likvidační, soud jednak konstatoval, že námitku tohoto obsahu ve správním řízení neuplatnila a jednak v soudním řízení ji blíže nerozvedla, ani nepodpořila důkazními prostředky. K návrhu na moderaci uložené pokuty soud uvedl, že pokuta ve výši 300 000 Kč není pokutou zjevně nepřiměřenou, nýbrž pokutou, která odpovídá závažnosti sankcionovaného jednání i zákonnému rozpětí.

pokračování

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření stran

[9] Proti rozsudku městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Má za to, že městský soud nesprávně posoudil otázku týkající se odpovědnosti za daný skutek, jelikož ona není za posuzované jednání odpovědná a správní řízení mělo být vedeno s provozovatelem teleshoppingového pořadu EZO.TV, společností TELEMEDIA INTERACTV Production Home Ltd., se sídlem na Kypru. Stěžovatelka pouze poskytuje vysílací prostor, rozhodně ale nemá vliv na obsah teleshoppingových bloků. Dle § 48 zákona o vysílání za pravdivost údajů obsažených v reklamě a teleshoppingu odpovídá zadavatel obchodního sdělení, teprve pokud ho nelze určit, odpovídá provozovatel vysílání.

[11] Dále je přesvědčena, že posuzované jednání vůbec není správním deliktem, obsah pořadu rozhodně nepodporuje chování ohrožující zdraví. Nebylo prokázáno, že by se na základě tohoto pořadu přestal volající starat o svůj zdravotní stav, ani v pořadu nezazněla výzva, aby se volající přestal léčit. Nebylo prokázáno, že by existoval jediný člověk, který by nešel kvůli tomuto teleshoppingovému bloku k lékaři. Pokud taková osoba neexistuje, tak tento pořad nikoho neohrožuje a nejedná se o ohrožovací delikt. Stěžovatelka nesouhlasí ani s tím, že by byl zdravotní stav volajícího předkládán jako definitivní. S odkazem na § 4 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“), dovodila, že člověk s průměrným rozumem si nebude myslet, že ho takový pořad může vyléčit. To ostatně není ani smyslem pořadu a nikdo to netvrdí. Nelze ale vyloučit, že pro někoho může být tento typ pořadu psychickou vzpruhou a může na něj mít příznivý vliv. Následkem toho může dojít ke zlepšení zdravotního stavu.

[12] V této souvislosti odkázala na jiné prvky používané v alternativní medicíně, například homeopatika. Za to, že je někdo podporuje či prodává, nemůže být jakkoli trestán či sankcionován. To, že žalovaná ani městský soud neprovedly důkazy týkající se homeopatik, považuje za zásadní porušení. Paralela s homeopatiky se totiž nabízí a tato tvrzení tak nelze nevzít v úvahu.

[13] Pokud by přesto soud dospěl k tomu, že dané jednání je správním deliktem a že je za něj odpovědná stěžovatelka, uvádí, že uložená sankce je pro ni likvidační. Jako provozovatel malé teleshoppingové televize s neměřitelnou sledovaností a s malými příjmy má zanedbatelné postavení na mediálním trhu, což žalovaná nedostatečně zohlednila ve výši sankce. V minulosti postavení provozovatele na mediálním trhu zohledňovala a ukládala malým provozovatelům řádově nižší sankce. Domnívá se, že žalovaná překročila při rozhodování o výši pokuty výrazným způsobem meze volného správního uvážení. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 – 36), která uvádí jako důvod pro moderaci i uložení likvidační pokuty, bylo namíste, aby soud výši uložené sankce moderoval.

[14] Z uvedených důvodů navrhla zrušit rozsudek městského soudu a vrátit věc tomuto soudu k dalšímu řízení. Rovněž požaduje náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na svých závěrech uvedených v jejím rozhodnutí. Uvedla, že kasační stížnost je obsahově prakticky totožná se žalobou, a z jejího obsahu je zřejmé, že se sice formálně domáhá zrušení rozhodnutí městského soudu, ale fakticky napadá správní rozhodnutí. K tvrzení, že uložená pokuta je likvidační, odkázala na judikaturu, z níž dovodila, že není možné vždy při ukládání pokuty podrobně zkoumat finanční situaci

pachatele správního deliktu a podle toho mu ukládat vyšší či nižší pokuty. V řízení navíc nevyšly najevo okolnosti, které by svědčily pro to, že pokuta bude pro stěžovatelku likvidační. Ona sama nikdy neuvedla nic o své finanční situaci, nepředložila žádné důkazy, a žalovaná neshledala důvod tyto skutečnosti zkoumat z úřední povinnosti. Konkrétní tvrzení a důkazy ostatně stěžovatelka neuvedla ani v žalobě a kasační stížnosti.

[16] V replice na vyjádření žalované ke kasační stížnosti stěžovatelka zopakovala argumentaci uvedenou v kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] K přípustnosti kasační stížnosti soud konstatuje, že kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského (městského) soudu, a tedy i stížní námitky, jimiž se kasační soud zabývá, se odvíjejí vždy od tvrzeného pochybení krajského (městského) soudu. V tomto ohledu dává soud za pravdu žalované, že se kasační stížnost ve značné míře kryje s žalobou a pohybuje se na hranici přípustnosti. S drobnými výjimkami stěžovatelka se závěry městského soudu v zásadě nepolemizuje, avšak z obsahu kasační stížnosti je patrné, že trvá na své argumentaci obsažené v žalobě, s jejímž vypořádáním ze strany městského soudu nesouhlasí. Nejvyšší správní soud proto shledal, že je kasační stížnost přípustná, neboť splňuje požadavky stanovené v § 106 odst. 1 s. ř. s., a meritorně ji posoudil.

[19] První a stěžejní námitka se týká odpovědnosti stěžovatelky za správní delikt, který je jí kladen za vinu. Přestože žalobní námitka byla převážně postavena na argumentaci ustanoveními zákona o reklamě, dospěl soud k závěru, že se kasační námitkou může meritorně zabývat. Je z ní totiž zřejmé, že stěžovatelka stále brojí proti závěru, že je odpovědná za spáchaný delikt.

[20] V první řadě má za to, že odpovědnost nese zadavatel obchodního sdělení. Relevantní právní úprava, již se dovolává, je obsažena v § 48 zákona o vysílání. Ustanovení §48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání stanoví: *Provozovatelé vysílání nesmějí zařazovat do vysílání obchodní sdělení, která podporují chování obrozující zdraví nebo bezpečnost nebo chování, které hrubě obrozuje ochranu životního prostředí.*

[21] Ustanovení § 48 odst. 3 zákona o vysílání zní: *Za pravdivost údajů obsažených v obchodním sdělení odpovídá zadavatel obchodního sdělení; pokud zadavatele obchodního sdělení nelze určit, odpovídá provozovatel vysílání. Zadavatelem obchodního sdělení se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která objednala u jiné právnické nebo fyzické osoby obchodní sdělení.*

[22] Z citovaného odstavce 3 stěžovatelka dovozuje, že pokud je vedeno řízení pro skutek dle zákona o vysílání, tak za pravdivost údajů odpovídá zadavatel obchodního sdělení. Má za to, že uvedené ustanovení zákona na posuzovaný případ jednoznačně dopadá. V teleshoppingu bylo tvrzeno několik skutečností a prodávány výrobky a za pravdivost těchto tvrzení neodpovídá provozovatel vysílání.

pokračování

[23] Soud vyšel při svém hodnocení rovněž z právní úpravy § 48 zákona o vysílání, dospěl však k odlišnému závěru. Názor městského soudu, že se stěžovatelka nemůže zbavit odpovědnosti vyplývající z § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání, je správný.

[24] Ustanovení § 48 odst. 1 jednoznačně zakládá veřejnoprávní odpovědnost provozovatelů vysílání za porušení uvedených povinností. To plyne již z jazykového výkladu tohoto ustanovení. Aplikace odstavce 3, jehož se dovolává stěžovatelka a z nějž dovozuje, že odpovědným by měl být zadavatel obchodního sdělení, by vedla k tomu, že za vysílání obchodních sdělení uvedených v odstavci 1 by byl primárně odpovědný zadavatel obchodního sdělení, a teprve pokud by ho nebylo možné určit, odpovídal by provozovatel vysílání. Tento výklad ale vůbec neodpovídá znění zákona. Těžko by zákonodárce formuloval posuzovaná ustanovení takto nelogicky, a přestože v odstavci 1 je konkrétně uvedená odpovědná osoba, poskytoval by „dovysvětlení“ toho, kdo je vlastně odpovědný za vysílání obchodních sdělení dle odstavce 1, až v odstavci 3.

[25] Odstavec 3 se navíc týká odpovědnosti za pravdivost údajů obsažených v obchodním sdělení, přičemž se jedná o odpovědnost primárně soukromoprávní, včetně nekalosoutěžního postihu, neboť zákon o vysílání žádnou sankci za porušení povinnosti uvádět pravdivé údaje nestanoví. V odstavci 1 jde tedy o zcela odlišnou kategorii. Odpovědnost provozovatelů vysílání je dána, jakmile zařadí do vysílání nežádoucí obchodní sdělení – v posuzovaném případě obchodní sdělení, které podporuje chování ohrožující zdraví, ale jde například i o obchodní sdělení náboženská a ateistická, obchodní sdělení týkající se cigaret nebo jiných tabákových výrobků apod. Provozovatel vysílání je za tato obchodní sdělení odpovědný, bez ohledu na to, zda se jedná o sdělení pravdivá či nikoliv, a otázka pravdivosti proto není pro odpovědnost za příslušný správní delikt podstatná. Pro odpovědnost zadavatele obchodního sdělení dle odstavce 3 je naopak zásadní, zda bylo obchodní sdělení pravdivé.

[26] Provozovatelé vysílání nesmí zařazovat do vysílání obchodní sdělení, jejichž taxativní výčet je obsažen v § 48 odst. 1 a 2 a jsou odpovědní za to, pokud takový zákaz poruší.

[27] Uvedené závěry ještě podtrhuje skutečnost, že zákon o vysílání v § 60 trestá za nedodržení povinnosti stanovené pro obchodní sdělení pouze provozovatele vysílání: *Pokutu ve výši od 5 000 Kč do 2 500 000 Kč Rada uloží provozovateli vysílání a provozovateli převzatého vysílání, pokud ... l) nedodrží povinnosti stanovené pro obchodní sdělení a skrytá obchodní sdělení.* Pokud by měl být primárně odpovědný za porušení § 48 odst. 1 zadavatel obchodního sdělení, pak by to znamenalo, že by ho ale nebylo možné postihnout za příslušný delikt, neboť ten je vztážen výslovně pouze k provozovateli vysílání. Takový výklad je zjevně absurdní.

[28] Na základě výše uvedené argumentace dospěl soud k závěru, že byla dána veřejnoprávní deliktní odpovědnost provozovatele vysílání. Je to proto stěžovatelka a nikoliv zadavatel obchodního sdělení, kdo odpovídá za porušení povinností podle § 48 odst. 1 zákona o vysílání. Vzhledem k tomuto závěru mohl soud přistoupit i k vypořádání dalších kasačních námitek.

[29] Druhá námitka se týká samotného jednání, za nějž byla sankce udělena, a které není dle stěžovatelky vůbec správním deliktem, což dovozuje z toho, že nebylo prokázáno, že by se někdo na základě pořadu přestal starat o svůj zdravotní stav, že by kvůli pořadu nešel k lékaři. Pokud taková osoba neexistuje, pak takový pořad nikoho neohrožuje. Nejedná se tedy o ohrožovací delikt, protože není nikdo, koho by vysílání pořadu ohrozilo.

[30] Podstatou ohrožovacího deliktu je, že k jeho dokonání postačuje ohrožení chráněného zájmu. *Pro účely trestního práva (k němuž lze v případě správního trestání přiblížnout) jsou obrožovací delikty*

definovány tak, že „k jejich dokonání postačuje pouhé ohrožení chráněného zájmu. Jejich následek spočívá ve vyvolání situace, při níž hrozí reálné nebezpečí, a chybí jen jeden nebo několik málo aktů k tomu, aby nastala porucha, k níž vyvolaný stav směřuje“ (Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, Praha, 2012, str. 2768). Ohrožovací následek znamená vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tedy pro určitý zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy neboli stav nebezpečí. Poruchový následek pak znamená již přímý zásah objektu přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2015, č. j. 8 As 50/2015 – 39). Jinak řečeno, podstatné pro projednávanou věc je to, zda došlo k vyvolání situace, při níž hrozilo reálné nebezpečí, že zbývá pouze málo k tomu, aby došlo k poruše v podobě poškození zdraví.

[31] Ke spáchání správního deliktu a vzniku odpovědnosti provozovatele vysílání musí být naplněny všechny znaky skutkové podstaty, mezi něž patří i objektivní stránka deliktu. Obligatorními znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost mezi nimi. „Následkem“ je porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, „jednáním“ je konání, nebo opomenutí. Vznik újmy není z hlediska odpovědnosti stěžovatelky relevantní, neboť skutková podstata je koncipována jako ohrožovací a nikoliv jako porušovací správní delikt (blíže viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 1 As 15/2007 – 141, publ. pod č. 1727/2008 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 16. 2. 2004, č. j. 6 A 109/2000 – 73, publ. pod č. 583/2005 Sb. NSS). Následkem není způsobení hmotné či nehmotné újmy, ale porušení objektu správního deliktu, tj. zájmu na nevysílání obchodních sdělení, která podporují chování ohrožující zdraví; vznik následku, tj. porušení uvedeného objektu, byl dostatečně prokázán již ve správním řízení.

[32] Pro projednávanou věc je podstatné, že delikt, za který byla stěžovatelka sankcionována, je svým charakterem deliktem ohrožovacím, tedy takovým, pro jehož spáchání nemusí dojít ke vzniku škody. Jak již dovodila judikatura správních soudů (srov. např. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 109/2000), je nutno rozlišovat mezi účinkem a následkem správního deliktu. Součástí skutkové podstaty správního deliktu spočívajícího v ohrožení chráněného zájmu při tom není účinek, tj. způsobení škody. Znakem skutkového podstaty tohoto deliktu je toliko následek spočívající v ohrožení zájmu. Pokud tedy stěžovatelka ve svých podáních v dané věci (včetně kasační stížnosti) uvádí, že nebylo prokázáno, že někdo na základě odvysílání zkoumaného pořadu nepůjde k lékaři, že tedy pořad nikoho neohrožuje, domáhá se prokázání vzniku účinku deliktu, který není pro deliktní odpovědnost za ohrožovací delikt relevantní. Skutková podstata deliktu upraveného v § 60 odst. 1 písm. l) ve vztahu k § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání upravuje delikt, k jehož naplnění postačuje i potenciální ohrožení diváků. Znaky deliktu budou tedy naplněny již odvysíláním pořadu, k faktickému ohrožení při tom vůbec nemusí dojít (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2011, č. j. 8 As 79/2010 – 84). Zcela postačující je proto ten závěr, že v důsledku vytýkaného jednání zde existovala hrozba, že někdo k lékaři nepůjde. Proto je tato kasační námitka nedůvodná.

[33] Dále bylo namítáno, že podle občanského zákoníku má každá svéprávná osoba rozum průměrného člověka a člověk s průměrným rozumem si nemůže myslet, že by jej mohl televizní pořad vyléčit. To ani není smyslem pořadu.

[34] Kategorie „člověka s průměrným rozumem“ je kategorií soukromoprávní, jde o zásadu soukromého práva vyjádřenou v § 4 odst. 1 občanského zákoníku, která chrání strany při soukromoprávním styku, kde se předpokládá rovnost stran. Navíc je třeba poukázat na to, že dané ustanovení formuluje uvedené pravidlo jako vyvratitelnou domněnku a i podle soukromého práva se tedy počítá s tím, že jsou osoby, které nemají rozum průměrného člověka, pouze je třeba prokázat, že opak měl být jednajícím osobě zřejmý (viz Lavický, P. a kol.: Občanský

pokračování

zákoník I. Obecná část (§ 654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, str. 68). I soukromé právo počítá s osobami, které nedosahují „rozumu průměrného člověka“ a takovému člověku potom poskytuje ochranu (viz např. § 3 odst. 2 písm. c), podle něhož soukromé právo mj. spočívá na zásadě, že nikdo nesmí též pro nedostatek rozumu utrpět nedůvodnou újmu. Stále se ale jedná o soukromoprávní úpravu založenou primárně na rovnosti a případně vyrovnávající nerovnost stran, na rozdíl od vztahu stěžovatelky a potenciálních diváků posuzovaného pořadu, který je regulován normami veřejného práva. Soukromoprávní principy nelze bez dalšího aplikovat a kategorie „člověka s průměrným rozumem“ do ryze veřejnoprávního vztahu nedopadá.

[35] Nadto posuzovaný pořad je založen na tom, že osoby, které chtějí nebo potřebují radu ohledně jejich zdravotního stavu, zavolají moderátorce pořadu, která jejich obtíže definuje a navrhne léčbu. Pokud by žádný rozumný volající nemohl věřit, že mu tato léčba pomůže, pak by patrně žádný rozumný volající do pořadu nevolal a pořad by nebyl úspěšný. Nelze vyloučit, že služby tohoto pořadu využije i osoba podprůměrně inteligentní či jinak znevýhodněná. Hledisko rozumně uvažujícího člověka nelze pro účely odpovědnosti za posuzovaný správní delikt zohlednit.

[36] Samozřejmě nelze vyloučit, že pro někoho může být takový pořad pomocí a třeba i přispět ke zlepšení zdravotního stavu. To ostatně ani žalovaná ani městský soud nijak nevyklučovaly.

[37] Pokud jde o poukaz na homeopatika nebo jiné alternativní způsoby léčby, pak zastává kasační soud tentýž názor, jako soud městský, tedy že stěžovatelka byla sankcionována za naplnění konkrétní skutkové podstaty správního deliktu a žalovaná zjišťovala a posuzovala konkrétní okolnosti daného porušení § 48 odst. 1 písm. b) zákona o vysílání. Nebylo důležité posuzovat účinnost jiných (např. homeopatických) prostředků užívaných v alternativní medicíně. Z těchto důvodů nepovažuje soud za pochybení, že nebyly provedeny navrhované důkazy stran homeopatik. Stěžovatelka v žalobě ani v kasační stížnosti nezdůvodnila, jak by provedení navrhovaných důkazů mohlo přispět k výsledku řízení, kterého se domáhá. Navíc, jak uvedla ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná, rovněž reklama nabízející homeopatika by byla podrobena přísným pravidlům a muselo by být zkoumáno, zda je splňuje, s čímž se kasační soud zcela shoduje [viz § 5a odst. 7 písm. a) či c) zákona o reklamě].

[38] Poslední kasační námitkou je napadána nepřiměřená výše sankce. Jednak z důvodu, že žalovaná nezohlednila dostatečně postavení stěžovatelky na mediálním trhu, jednak z důvodu, že sankce je v uložené výši likvidační.

[39] K prvnímu důvodu je v kasační stížnosti uvedeno, že kdyby žalovaná postavení na mediálním trhu zohlednila, musela by stěžovatelce uložit mnohem nižší sankci, tak jako ukládala řádově nižší sankce jiným malým provozovatelům. Tato námitka je zcela obecná, postrádá jakoukoli specifikaci konkrétních případů, z nichž je dovozováno, že v obdobných případech žalovaná rozhodovala o řádově jiných částkách, a navíc je nepodložená jakýmikoli důkazy. Takto formulovaná námitka nemůže být úspěšná.

[40] Obdobně k námitce, že žalovaná překročila meze správního uvážení je v kasační stížnosti pouze uvedeno, že výše pokuty je nepřiměřeně vysoká, a to i s ohledem na charakter tohoto porušení a rovněž z důvodů nesprávného posouzení zákonných kritérií pro stanovení přiměřenosti výše sankce. Ani tuto námitku není v jejím znění možno podrobit kasačnímu zkoumání pro její naprostou nekonkrétnost.

[41] K námitce, že uložená pokuta je pro stěžovatelku likvidační, již městský soud ve svém rozsudku uvedl, že tato námitka nebyla v řízení rozvedena ani podpořena důkazními návrhy prokazujícími tvrzení o likvidačním charakteru pokuty, a neshledal nic, co by o zjevném likvidačním charakteru pokuty svědčilo. Obdobně kasační soud v usnesení ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 172/2015 – 54, jímž nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, konstatoval, že je poměrně překvapivé, že kasační stížnost neobsahuje argumentaci vůči závěrům městského soudu ohledně likvidačního charakteru uložené pokuty. Přes toto upozornění stěžovatelka v kasačním řízení argumentaci proti závěrům městského soudu nedoplnila, proto Nejvyšší správní soud nemohl než konstatovat, že kasační námitka se mýjí s důvody, na nichž městský soud založil své rozhodnutí, a proto se jí nemohl blíže zabývat. Kasační stížnost je totiž opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu, a proto kasační námitky musí směřovat proti závěrům v něm přijatým, aby se jimi kasační soud mohl zabývat.

[42] K odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 1/2012 – 36, pak soud uvádí, že při posuzování nepřiměřenosti sankce může samozřejmě být relevantní například i to, že uložená pokuta je likvidační. To ale v posuzovaném případě nebylo dostatečně tvrzeno ani prokázáno.

[43] Závěrem soud shrnuje, že veškeré námitky do výše sankce již řádně vypořádal městský soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[44] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[45] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu